

[Statsministeren.]

ligste, selv om den i visse Tilfælde maa siges at være dyr — den billigste, fordi det er den bedste. Men der er jo for øvrigt ikke i Forslaget i nogen nævneværdig Grad Tale om Statsdrift, men om, at man kan give private Konsortier eller Personer, som ønsker at foretage Boringer, Tilladelse hertil samt give dem Bevilling til Udnyttelse, naar Boringen har konstateret, at der er Mulighed for en Udnyttelse. Men saa er der naturligvis ogsaa Tale om, at naar saadan Bevilling gives, skal Samfundet ikke snydes for den Ejendomsret, Samfundet har.

Vi har herhjemme gjort i det mindste en enkelt Erfaring; jeg tænker paa Kryolitminen i Grønland, som blev fundet for 50—60 Aar siden, eller hvor meget det nu er, og med den Tids Flothed forærede man Minen til et lille privat Konsortium, som i mange Aar udnyttede den, uden at den danske Stat havde den mindste Indtægt deraf. Men i den nyere Tid har man forstaaet, at her maa anlægges en anden Vurdering, og for at Konsortiet har kunnet faa Bevillingen fornyet, har det derfor maattet gaa ind paa rimelige Afgifter, saaledes som der ogsaa vilde blive Tale om, hvis det her foreliggende Lovforslag var Lov. Og jeg har ikke hørt det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt protestere mod de Indtægter, Staten har fra Kryolitminen i Grønland, ligesom jeg ikke antager, han vil protestere, hvis der skulde blive afdækket andre Miner, som muliggjorde en Indkomst for Staten.

Det ærede Medlem gjorde et Par Bemærkninger om Enkeltheder i Lovforslaget. Det er jo noget, man meget vel kan tale om, hvis der skulde være nogen uklar eller uheldig Affattelse et eller andet Sted. Det ærede Medlem nævnte saaledes § 2 Nr. 9, hvor der er Tale om, at Bevillingen forbyrdes, hvis Virksomheden har været ude af Drift i to paa hinanden følgende Aar. I al Almindelighed forekommer det mig at være en meget rimelig Bestemmelse, thi hvis der virkelig er afdækket Værdier, er der ingen Mening i at lade en saadan Virksomhed være ude af Drift og opretholde en Bevilling, som ikke udnyttes; men om just to Aar er det rigtige, eller om der her skal træffes andre Sikkerhedsregler, kan vi selvfølgelig tale om, det er en Enkelthed, der er temmelig underordnet i Forhold til det hele Princip.

Det ærede Medlem gjorde ogsaa en Bemærkning om Lovforslagets Bemærkninger til § 1, idet han mente, at det af

Ordene der skulde fremgaa, at man i Ministeriet havde været i Tvivl om Statens Ejendomsret til disse Værdier i Undergrunden. Jeg forstaaer ikke, hvor det ærede Medlem faar denne Tanke fra, for der staaer jo netop i Bemærkningerne Ordet „uomtvisteligt“, og naar noget er uomtvisteligt, kan der efter min Mening ikke tvistes om det, saa der fastslaas jo netop, at man ikke er i Tvivl. Om det ærede Medlem plejer at sige, at noget er uomtvisteligt, naar han mener uomtvisteligt, ved jeg ikke, men jeg gør det ikke. (*Carlsen-Skiødt*: Der staaer „vistnok“.) Ja, jeg har naturligvis, da dette blev skrevet, regnet med det ærede Medlem, idet jeg vidste, at han ikke vilde være med til at anse det for uomtvisteligt. Jeg har nok været klar over, at enkelte Mennesker vilde anse det for uomtvisteligt, men den almindelige sunde Opfattelse vil efter min Mening være den, at Værdier, som findes paa Vejen ind til Jordens Centrum, ikke kan tilhøre den tilfældige Gaardmand eller Gartner, hvad han nu maatte være, som befinder sig paa Jordens Overflade og udnytter den i et vist Formeraals Tjeneste.

Jeg haaber, at det trods disse ildevarslende Ønsker om en omhyggelig og langvarig Behandling skal lykkes at føre Lovforslaget igennem indenfor en rimelig Tid. Jeg takker dem, der har udtalt Tilslutning til Lovforslaget, og haaber, det skal blive muligt at faa tilvejebragt det Lovgrundlag, som man fra sagkyndig Side i saa høj Grad ønsker, af Aarsager, som jeg naturligvis bedre kan give Oplysninger om i Udvalget.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Gerhard Nielsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Gerhard Nielsen: I Anledning af en Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt angaaende Ekspropriation og hans Henvisning til, at Ekspropriation ifølge Grundloven kun kan ske, naar Almenvellet kræver det, vil jeg gerne sige, at det forekommer mig mærkeligt at komme med denne Udtalelse her; thi hvis overhovedet noget er i Almenhedens Interesse, maa det være det at faa draget saadanne Værdier frem, for saa vidt de findes i Undergrunden, og det er ganske afgjort, at Værdierne kommer ikke frem, hvis ikke Staten kommer til at foretage dels Undersøgelserne og dels Fremdragelsen. Den Maade, hvorpaa den danske Jord er udstykket, gør det ganske umuligt for den